

РАНЪ - БОСИЛЕКЪ

ВИСЯЩИ ДВОРЦИ

ХЕМУСЪ

РАН БОСИЛЕК ВИСЯЩИ ДВОРЦИ

chitanka.info

ВИСЯЩИ ДВОРЦИ

Имало едно време единъ беденъ човѣкъ. Като умрѣлъ, оставилъ трима синове. Двамата, по-голѣмитѣ, решили да тръгнатъ да дирятъ щастие по свѣта.

Малкиятъ братъ имъ рекълъ:

— И азъ ще дойда съ васъ.

Но братята му отвърнали:

— Не си ни притрѣбвалъ. Ти за нищо не си годенъ. Най-добре е да си останешъ тука и да се ровишъ въ пепельта край огнището.

— Щомъ е тъй, азъ самъ ще отида, кждето си искамъ, — рекълъ малкиятъ братъ.

По-голѣмитѣ братя тръгнали на пжтъ. Вървѣли, вървѣли, спрѣли се въ гжста гора. Седнали да си починатъ и да похапнатъ.

Дошла при тѣхъ немощна бабичка. Рекла имъ:

— Моля ви се, добри люде, дайте ми нѣщичко за ядене! Сто години нищо не съмъ хапвала.

Момцитѣ се засмѣли и отвърнали:

— Щомъ толкова години си изтърпѣла да не ядешъ, ще потраешъ още малко! И ние нѣмаме кой знае колко ядене.

Братята продължили пжтя си.

Стигнали до единъ дворець. Помолили да ги приематъ на работа. Приели ги.

Като заминали братята, малкиятъ братъ презрамилъ една торбичка, сложилъ въ нея каквото намѣрилъ вкжщи за ядене, взелъ стара пушка съ разваленъ спускъ и тръгналъ да дири щастие по свѣта.

Вървѣлъ, вървѣлъ, навлѣзълъ въ сжщата гора, гдето били по-рано братята му. Седналъ на една поляна, да си почине и похапне.

Като си свалилъ торбичката, той погледналъ нагоре и видѣлъ на едно дърво листъ хартия и нѣщо нарисувано върху хартията. Снелъ рисунката и видѣлъ върху хартията нарисуванъ лика на много хубаво

момиче. Той впилъ очи въ рисунката. Изведнажъ при него дошла сжщата немощна бабичка и рекла:

— Моля ти се, синко, дай ми нѣщичко да похапна! Цѣли сто години залъкъ не съмъ слагала въ устата си!

— Тогава хапни си, бабо!

Момъкътъ ѝ далъ всичко, що ималъ въ торбата за ядене.

Бабата хапнала добре. Когато си тръгнала, рекла на момъка:

— Благодаря ти, синко! Досега никой не ми е казвалъ така нѣжно „бабо“ и никой не се е отнасялъ толкова добре спрямо мене. Искамъ да ти се отплатя.

Тя му дала кълбо конци и добавила:

— Вземи това кълбо. Като го търкулнешъ, то ще те заведе, кждето пожелаешъ. Едно нѣщо не забравяй! Не гледай тая картина! Захвърли я нѣкъде, защото тя ще ти донесе нещастие.

— Добре, бабо, — рекълъ момъкътъ, но не захвърлилъ картината.

Той търкулналь кълбото съ концитѣ и тръгналь подиръ него.

Скоро стигналь до двореца, въ който работѣли двамата му братя.

Момъкътъ помолилъ царскитѣ люде да го взематъ на работа.

Отговорили му, че не могатъ да го приематъ, защото вече други двама като него постѣпили преди нѣколко деня на работа.

— Моля ви се, приемете и мене! — настоявалъ малкиятъ братъ.

— Все ще се намѣри работа още за единъ работникъ.

Съгласили се да го приематъ за работникъ въ царскитѣ обори.

Момъкътъ обичалъ конетѣ. Работѣлъ отъ сърдце. Обикнали го всички. Когато му оставало време, той излизалъ горе въ царската плѣвня и гледалъ картината, която билъ закачилъ въ единъ жгълъ. Братята му били лениви и несржчни. Затова не ги гледали съ добро око въ двореца. Тѣ завиждали на малкия си братъ и гледали да го злопоставятъ предъ началника на царскитѣ обори. Единъ день тѣ отишли при него и рекли:

— Новиятъ работникъ е идолопоклонникъ. Не бива да остане повече въ двореца. Той се кланя предъ една картина, вмѣсто предъ икона. Тая картина е закачена горе въ плѣвнята.

Началникътъ провѣрилъ това, що му съобщили братята, явилъ се предъ царя и рекълъ:

— Царю честити, има единъ новъ работникъ въ царскитѣ обори, който е идолопоклонникъ. Кланя се на женски ликъ, закаченъ въ плѣвнята.

Но царътъ отговорилъ:

— Нѣмамъ време сега да се занимавамъ съ твоитѣ идолопоклонци. Азъ мисля день и нощъ за моитѣ обични дъщери, които отвлѣче страшно чудовище.

Царскитѣ люде продължавали да приказватъ за идолопоклонника. На царя още нѣколко пжти съобщили за чудния човѣкъ. Най-последъ той отишелъ да го види въ плѣвнята. Съгледалъ картината и позналъ лика на най-малката си дъщеря.

Като научили по-голѣмитѣ братя, че царътъ позналъ една отъ дъщеритѣ си въ картина, която постоянно гледалъ братъ имъ, отишли при царя и му рекли:

— Царю честити, братъ ни знае кжде сж твоитѣ дъщери и се хвали, че може да ги освободи отъ страшното чудовище.

Царътъ тозчасъ отишелъ при малкия братъ и му рекълъ:

— Ти си знаелъ кжде сж моитѣ дъщери и си можелъ да ги отървешъ отъ чудовището. Тръгни веднага и ги доведи! На тая картина, която ти постоянно гледашъ, е нарисувана най-малката ми дъщеря. Значи, ти наистина знаешъ кжде сж дъщеритѣ ми.

Момъкътъ извикалъ изненаданъ:

— Азъ дори не зная, че образътъ върху картината е на царска дъщеря. Но щомъ заповѣдашъ, царю честити, ще се помжча да намѣря и да доведа дъщеритѣ ти. Само ще ти се помоля, да ми дадешъ три

деня срокъ — да си помисля, какъ трѣбва да почна издирването и какъ мога да погубя страшното чудовище.

— Добре, — съгласилъ се царьтъ.

Още сжщия день момькътъ взелъ кълбото съ концитѣ, търкулналь го и тръгналь подиръ него. Стигналь при сжщата бабичка, която му дала кълбото. Разказалъ ѝ, какво иска царьтъ отъ него.

Бабата му рекла:

— Вземи старата си пушка. Поискай отъ царя да ти даде триста кошници съ пирони, триста кола ечемикъ, триста свине и триста вола заклани. Търкулни кълбото, тръгни следъ него, а следъ тебе — керванитѣ съ пиронитѣ ечемика, свинитѣ и воловетѣ. Кълбото ще те заведе до единъ орелъ и до едно малко чудовище. Тѣ ще те опжтятъ по-нататъкъ.

Момькътъ се върналь въ двореца, взелъ старата си пушка и помолилъ царя да му даде всичко, каквото му изброила бабата.

Царьтъ далъ заповѣдь да му приготвятъ пирони, ечемикъ, свини и волове, и да натоварятъ всичко въ коли. Далъ му и опитни колари.

Момькътъ търкулналь кълбото и тръгналь заедно съ керванитѣ подиръ него.

Вървѣль, що вървѣль — стигналь до висока планина.

На едно дърво съгледалъ орелъ. Дигналь пушката и се прицелиль.

— Не ме убивай! Ще ти помогна! — извикаль орельтъ.

— И безъ туй не ти е много вкусно месото! — отвърналь момькътъ. — Пъкъ и щомъ се молишь, ще ти пожаля живота.

Той свалиль пушката. Орельтъ долетѣль до него и рекъль:

— Тука горе на скалата се лута малко чудовище. То се е загубило и не може да се върне при своитѣ родители. Азъ ще ти помогна да се качишь горе и да заведешъ изгубеното чудовище при близкитѣ му. Бащата на малкото чудовище ще ти предложи богати награди за отплата, но ти избери сивото магаренце, което ще съгледашь задъ вратата на обора.

Орельтъ взелъ момька върху гърба си и полетѣль надъ скалата. Кацналь на една поляна. Момькътъ слѣзъль отъ гърба му. Срѣдъ поляната съгледалъ малко чудовище, което плачело, защото не можело да се върне вкжщи.

Момъкът отишелъ при малкото чудовище, заприказвалъ съ него и го разпиталъ кжде живѣе. После отишли при орела. Качили се двамата на гърба му, и той полетѣлъ къмъ дома на голѣмото чудовище. Стигнали предъ кжщата. Момъкът завелъ малкото вкжщи. Чудовището, като видѣло детето си, толкова много се зарадвало, че рекло на момъка:

— Влѣзь въ моята съкровищница и си избери каквото пожелаешъ, загдето спаси детето ми!

Момъкът влѣзълъ въ съкровищницата заедно съ чудовището. То му предложило много злато, сребро и скжпоценни камъни. Но момъкът рекълъ:

— Азъ не искамъ нито злато, нито сребро, нито скжпоценни камъни. Много ще ти бжда благодаренъ, ако ми дадешъ единъ конь.

Чудовището го завело въ обора. Тамъ имало чудесни коне. Но момъкът спрѣлъ очи на сивото магаренце задъ вратата и рекълъ:

— Тия коне сж много голѣми и буйни за мене. Предпочитамъ ей онова магаренце задъ вратата. Като падна отъ него, нѣма да се отрепя.

На чудовището никакъ не му се давало магаренцето, но нѣмало що да стори, дало дума, трѣбвало да я изпълни.

Момъкът взелъ магарето съ хубаво седло и златна юзда, па си тръгналъ. Върналъ се при кервана.

Пжтували дълго. Минали гори, рѣки, планини. По едно време магарето запитало момъка:

— Виждашъ ли нѣщо?

— Виждамъ само висока планина, която изглежда синя, — отговорилъ момъкът.

— Презъ тая планина трѣбва да минемъ, — рекло магарето.

Достигнали до политѣ на планината. Излѣзълъ предъ тѣхъ грамаденъ носорогъ и рекълъ:

— Ще ви изямъ!

Магарето рекло на момъка:

— Дай двадесетъ вола на носорога и го помоли да пробие дупка презъ планината, за да можемъ да минемъ заедно съ кервана.

Момъкът хвърлилъ двадесетъ вола на носорога. Като се нахранило добре грамадното животно, момъкът му рекълъ:

— Ще ти дамъ още двадесетъ свине, ако пробиешъ дупка презъ планината, за да минемъ заедно съ кервана.

Носорогътъ се съгласилъ. Свикалъ още носорози, и почнали да пробиватъ пжтъ презъ планината.

Керванътъ преминалъ. Момъкътъ хвърлилъ на носорога двадесетъ свини, както му билъ обещалъ, и продължилъ пжтя си.

Вървѣли дълго време. Магарето пакъ запитало:

— Виждашъ ли нѣщо?

— Виждамъ само небе и планини, — отговорилъ момъкътъ.

Вървѣли пакъ. Минали планини, гори, рѣки и хълмове. Отъ една височина погледнали по-надалече и по-нашироко.

— Сега виждашъ ли нѣщо? — попитало магарето.

— Сега виждамъ нѣщо много далече, ето блещи като звезда.

— Не е толкова малко, — рекло магарето.

Повървѣли още, и магарето пакъ попитало:

— Сега виждашъ ли нѣщо?

— Да, сега виждамъ да блещи като луна.

— Това не е никаква луна, — рекло магарето, — а е сребърният дворецъ, кждето трѣбва да отидемъ. Като стигнемъ тамъ, ще видишъ три змея да лежатъ предъ двореца. Отъ сто години тѣ не сж се събуждали. Зеленъ мъхъ е покриль очитѣ имъ. Ти ще събудишъ най-малкия и ще му хвърлишъ петдесетъ вола и петдесетъ свине. Той ще се укроти и ще накара другитѣ змейове да те пустнатъ въ двореца.

Като вървѣли още дълго време, стигнали до сребърния дворецъ. Предъ портитѣ лежали змейоветѣ, покрити цѣлитѣ съ мъхъ.

Момъкътъ събудиль най-малкия змей. Той махналь мъха отъ очитѣ си, видѣль момъка, отвориль уста и искаль да го налапа. Но момъкътъ почналь да хвърля въ устата му свини и волове. Като се наситиль змеятъ, момъкътъ го помолиль:

— Събуди своитѣ другари и ги придумай, да ми сторятъ пжтъ да влѣза въ двореца!

Змеятъ не се съгласиль.

— Какъ ще направя това? — рекъль той. — Ако ги събудя, тѣ може и мене да изядатъ, защото сто години не сж яли.

— Не се плаши, — придумваль го момъкътъ. — Азъ ще ти дамъ сто вола и сто свини. Ти ще дадешъ на своитѣ другари да ядатъ, като се събудятъ, и ще ги укротишъ.

Змеятъ се съгласиль. Момъкътъ натрупаль настрана отъ двореца волове и свини.

Младиятъ змей събудиль другаритѣ си. Тѣ разтворили уста и почнали да душатъ. Змеятъ ги завель при храната. Тѣ взели да ядатъ, а презъ това време момъкътъ влѣзълъ въ двореца. Не срещналь жива душа. Обиколилъ всички стаи. Най-после отвориль малка врата. Въ стаята видѣль царска дъщеря. Тя се зарадвала много и извикала:

— Най-после и при мене дойде човѣкъ! Но по-добре е овреме да бѣгашъ, момко! Тука живѣе триглаво чудовище.

— Не се боя, — отвърналь смѣло момъкътъ. — Нѣма да бѣгамъ, дори ако чудовището има деветъ глави.

— Добре, — рекла царската дъщеря, — опитай тогава ще можешъ ли да размахашъ оня мечъ, закаченъ на стената.

Момъкътъ не можаль дори да помръдне грамадния мечъ.

Девойката рекла:

— Сръбни нѣколко глѣтки отъ шишето, което виси на стената. Така прави чудовището, когато иска да си послужи съ меча.

Момъкът сръбналъ нѣколко глѣтки отъ шишето, що висѣло на стената.

Изведнажъ сѣтилъ голѣма сила въ себе си. Хваналъ меча и го размахалъ като сламка.

Въ това време се задало чудовището и извикало:

— Мирише ми на човѣшко месо!

— Да, — отвърналъ момъкътъ, — но не ще се любувашъ дълго на тая миризма!

Сжция мигъ момъкътъ замахналъ съ меча и отсѣкълъ изведнажъ тритѣ глави на чудовището.

Царската дъщеря се зарадвала много. Но следъ малко се натъжила и рекла:

— Мжчно ми е за сестра ми, която е открадната отъ шестглаво чудовище и живѣе въ висящъ златенъ дворецъ, далече отъ тука.

— Не тжгувай, свѣтла княгиньо, азъ ще доведа сестра ти при тебе. Ще пренеса и златния дворецъ.

Той взелъ меча и стѣклото съ питието. Излѣзълъ вѣнъ, възседналъ магарето и заповѣдалъ на тритѣ змея да тръгнатъ съ него.

Вървѣли дълго време. Магарето попитало:

— Виждашъ ли нѣщо?

— Виждамъ само земя, вода, небе и високи върхове, — отвърналъ момъкътъ.

Вървѣли още дълго време.

— Сега виждашъ ли нѣщо? — запитало магарето.

Момъкътъ се вгледалъ въ далечината и отговорилъ:

— Виждамъ нѣщо да блести като звезда.

— Това, което виждашъ, ще стане по-голѣмо, — рекло магарето.

Като изминали още доста пжть, магарето пакъ попитало:

— Сега какво виждашъ?

— Виждамъ нѣщо, голѣмо колкото луната.

— То ще стане още по-голѣмо.

Изминали дългъ пжть, и магарето отново попитало:

— Сега какво виждашъ?

— Виждамъ нѣщо, което блести като слънце.

— Да, това е златниятъ висящъ дворецъ, гдето трѣбва да отидемъ, — рекло магарето. — Тамъ вардятъ деветъ змея. Но ти не се плаши. Ще нахранимъ нашитѣ три змея. Тѣ ще ни помогнатъ да

покриемъ спящитѣ змейове съ сухи дърва и гвоздеи, ще ги подпалимъ и ще ги изгоримъ. После змейоветѣ ще откачатъ златния дворецъ. Ти ще влѣзешъ въ него, ще убиешъ деветоглавото чудовище и ще освободишъ втората царска дъщеря.

Като извървѣли доста дълъгъ пѣтъ, стигнали до висящия дворецъ. Видѣли спящитѣ змейове. Нахранили своитѣ три змея съ свинско и волско месо. Накарали ги да покрятъ спящитѣ змейове съ сухи сѣчки и да изсипятъ всички гвоздеи отъ кошницитѣ. Когато змейоветѣ изсипали и последната кошница, момъкътъ запалилъ сѣчкитѣ, и змейоветѣ изгорѣли. Тогава змейоветѣ, които помагали на момъка, откачили златния дворецъ. Момъкътъ влѣзълъ вътре и видѣлъ, че тукъ всичко било по-хубаво отколкото въ сребърния дворецъ. И тукъ нѣмало жива душа. Но когато отворилъ последната стая, видѣлъ втората царска дъщеря, която лежала върху златно легло. Тя спѣла тѣй дълбоко, че изглеждала като мъртва.

Докато момъкътъ гледалъ хубавата царска дъщеря, дошло страшното чудовище и извикало:

— Мирише ми на човѣшко месо!

Но момъкътъ хваналъ здраво мечъ въ рѣка и отвърналъ:

— Тая миризма нѣма да те безпокои дълго време!

Той замахналъ и отсѣкълъ изведнажъ всичкитѣ глави на чудовището.

Тритѣ змея нарамили златния дворецъ и го занесли при сребърния.

На сутринята царската дъщеря отъ сребърния дворецъ погледнала презъ прозореца, видѣла златния дворецъ, зарадвала се много и тозчасъ се втурнала и отишла при сестра си. Но тя спѣла като мъртва.

Царската дъщеря казала на момъка:

— Сестра ми е заспала дълбоко. Може да се събуди, ако се напръска съ жива вода отъ кладенеца при висящъ златенъ дворецъ, покритъ съ скъпоценни камъни. Въ тоя дворецъ е затворена най-малката ни сестра.

Момъкътъ извикалъ радостно:

— Ще направя всичко и ще отида въ тоя дворецъ, ще освободя най-малката ви сестра и ще донеса жива вода.

Момъкътъ яхналъ магарето и тръгналъ.

Миналъ пакъ много страни, гори, поля, планини и морета.

Единъ день магарето го попитало:

— Виждашъ ли нѣщо?

— Виждамъ само небе и земя, — отвърналъ момъкътъ.

Пътували още нѣколко дня.

Магарето пакъ попитало:

— Сега какво виждашъ?

— Струва ми се, че виждамъ нѣщо като малка звезда, — отговорилъ момъкътъ.

Пакъ повървѣли, и магарето попитало:

— Сега виждашъ ли нѣщо?

— Сега звездичата изглежда като луна.

Пътували още нѣколко дня.

— Ами сега какво виждашъ? — попитало магарето.

— Луната сега изглежда като слънце, — отвърналъ момъкътъ.

— Тамъ трѣбва да отидемъ, — рекло магарето. — Това е висящия златенъ дворецъ, покритъ съ скъпоценни камъни. Тамъ е затворена най-малката дъщеря, която бѣше открадната отъ чудовището съ деветъ глави. Най-силни звѣрове лежатъ и пазятъ предъ двореца. Но тѣ спятъ и нѣма да те чуятъ. Ти ще минешъ по обѣдъ и ще гледашъ тозчасъ да налѣшъ жива вода отъ кладенеца въ двореца, и смъртоносна вода отъ другъ кладенецъ при него. Само по това време може да се налѣе вода. Ако не успѣешъ презъ тоя часъ да се оттеглишъ, дивитѣ звѣрове ще те разкъсатъ.

Момъкътъ рекълъ:

— Ще направя точно така, както ме научи.

Стигнали до двореца. Всички диви животни, които пазѣли предъ входа, спѣли дълбоко.

Момъкътъ миналъ между тѣхъ. Влѣзълъ въ двореца. Налѣлъ жива и смъртоносна вода. Погледналъ двореца отвънъ и си рекълъ:

— Такъвъ хубавъ дворецъ никога и никжде не съмъ виждалъ. Ако той е толкова красивъ отвънъ, навѣрно двойно по-красивъ ще е вътре. Ще влѣза за половинъ часъ, за да намѣря царската дъщеря.

И той влѣзълъ въ двореца. Вътре било отъ хубаво по-хубаво. Навсѣкжде имало украшения отъ злато, бисери и скъпоценни камъни. Никжде нѣмало жива душа. Въ най-крайната стая момъкътъ видѣлъ

царската дъщеря, която спѣла дълбоко. Тя била неизказано хубава и приличала много на лика, който намѣрилъ въ гората.

Момъкътъ не можелъ да се нагледа на царската дъщеря. Но тя спѣла като мъртва, и той не успѣлъ да я събуди.

Минало вече времето, когато момъкътъ можелъ свободно да излѣзе отъ двореца. Изведнажъ се чулъ силенъ шумъ, и цѣлиятъ дворецъ се разтърсилъ. Влѣзло чудовището и извикало:

— Мирише ми на човѣшко месо!

— Нѣма за дълго да те смуцава тая миризма! — отвърналь момъкътъ, замахналь съ меча и отсѣкъль всичкитѣ глави на чудовището.

Но толкова много се уморилъ, че се отпустналь на едно свободно легло и заспаль дълбоко.

Посрѣдъ нощъ се събудилъ и видѣлъ, че и царската дъщеря е будна. Тя му рекла:

— Като уби змея, ти спаси живота ми. Сега, ако искашъ, ще се оженимъ. Но азъ трѣбва да остана още три години въ двореца. Така съмъ омагьосана. Ти занеси живата вода, за да съживишъ сестра ми, и остани въ оня дворецъ. Но нищо не казвай за мене. Ако следъ три години азъ не дойда при тебе, ти ела да ме вземешъ!

На другия день момъкътъ се оженилъ за царската дъщеря.

Но той не можелъ да остане повече отъ три дня въ двореца. На третия день чулъ рева на магарето. Отишелъ при него. То му рекло:

— Време е вече да си тръгнешъ!

Момъкътъ отишелъ при царската дъщеря, отрѣзълъ кжсче отъ дрехата ѝ и го взелъ съ себе си.

Като тръгналъ да си отива, животнитѣ се били вече събудили. Когато той излѣзълъ да се качи на магарето, звѣроветѣ се нахвърляли върху него и искали да го разкъсатъ. Магарето му казало да ги напръска съ смъртоносната вода. Момъкътъ ги напръскалъ. Изведнажъ всички звѣрове изпопадали и не се помръднали вече.

Момъкътъ се качилъ на магарето, и тръгнали да се върнатъ при другитѣ царски дъщери. Изъ пжтя магарето рекло на момъка:

— Да знаешъ, че щомъ станешъ знатенъ и могъщъ, ще ме забравишъ и ще ме оставишъ гладно!

— Това нѣма да стане, — отговорилъ момъкътъ.

Стигнали при сребърния и златния дворецъ. Момъкътъ напръскалъ спящата царска дъщеря съ жива вода и тя тозмигъ се събудила. Дветѣ сестри се прегърнали и били честити.

Отишли при царя. Той много се зарадвалъ, като видѣлъ дветѣ си дъщери. Но съ нетърпение чакалъ да се минатъ тритѣ години, за да види и най-малката си дъщеря.

Момъкътъ станалъ пръвъ съветникъ на царя. Всички го почитали. Но мнозина почнали да му завиждатъ. Единъ отъ царедворцитѣ подсторилъ най-голѣмата царска дъщеря, за която смѣталъ да се ожени, да напръска момъка съ смъртоносната вода.

Дъщерята го поръсила. Момъкътъ заспалъ дълбокъ сънь. Скрили го въ едно подземие.

Като се минали три години, въ столичното пристанище хвърлилъ котва корабъ. Съ него пристигнала най-малката царска дъщеря съ

двегодишното си момченце. Тя изпратила пратеник въ двореца. Пратеникът се явил предъ царя и рекълъ:

— Царю честити, пристигна твоята най-малка дъщеря. Но тя каза, че нѣма да слѣзе отъ кораба, ако не изпратишъ да я срещне юнакътъ, който я избавилъ отъ страшното чудовище.

Царьтъ изпратилъ най-видния си царедворецъ. Той се качилъ на кораба, поклонилъ се на царската дъщеря и рекълъ:

— Изпрати ме царьтъ, прекрасна царкиньо, да ви посрещна и да ви отведа въ двореца.

Царската дъщеря се обърнала къмъ детето, което играло съ златна ябълка, и го попитала:

— Тоя ли е баща ти, сине?

Момчето, което било умно не споредъ годинитѣ си, отговорило:

— Не, моятъ баща никога нѣма да се кланя така низко, като тоя царедворецъ.

Пратеникътъ се върналъ въ двореца. Казалъ на царя какво видѣлъ и какво му казало момченцето на царската дъщеря. Царьтъ изпратилъ годеникътъ на най-голѣмата си дъщеря, който заедно съ годеницата напръскалъ момъка съ смъртоносната вода.

И на него детето казало същото, а майка му добавила:

— Ако не дойде истинскиятъ момъкъ, който ме избави отъ страшното чудовище, голѣмо зло ще врѣхлети царството, и никой отъ царскитѣ люде не ще остане живъ!

Като чулъ това годеникътъ, уплашилъ се много. Взелъ живата вода, отишелъ при скрития момъкъ, попръскалъ го, и той оживѣлъ.

Тозчасъ отишелъ на кораба. Безъ да се поклони, той показалъ на царската дъщеря и детето кжсчето отъ роклята, което отрѣзалъ, когато напустналъ златния дворецъ.

Детето се втурнало и прегърнало младия юнакъ.

— Този е моятъ татко! — извикало детето и му дало златната ябълка, съ която играло.

Бащата и майката заедно съ обичното си дете отишли въ царския дворецъ. Царьтъ нѣмало кжде да се дѣне отъ радостъ. Той прегръщалъ ту обичната си дъщеря, ту умното си внуче. Когато се научилъ, какво сж направили най-голѣмата му дъщеря и нейниятъ годеникъ, той искалъ да ги накаже безмилостно, но зеть му и дъщеря му се примолили да ги прости, и тѣ останали да живѣятъ въ двореца.

Заживѣли си честито и младитѣ.

Една сутринъ зетѣтъ видѣлъ отъ прозореца, какъ изкарватъ добитѣка на паша. Най-подиръ излѣзло отъ обора неговото магаре. То било толкова отслабнало, че краката му едвамъ го държали. Царскиятъ зетъ се засрамилъ много, тозчасъ отишелъ при магарето и му рекълъ:

— Прости ме, вѣрни приятелю! Азъ наистина, унесенъ въ щастие, те забравихъ. Но сега ти давамъ клетва, че ще изпълня всѣко твое желание. Кажи съ какво бихъ могълъ да ти помогна?

Магарето отговорило:

— Сега имамъ едно едничко желание — да ми отсѣчешъ главата.

— Какъ така? За нищо на свѣта не бихъ ти отсѣкълъ главата.

— Но само съ това ще ми помогнешъ, да постигна най-хубавото нѣщо, за което ми е копнѣла душата толкова много години!

Царскиятъ зетъ не се съгласявалъ, но магарето го молѣло толкова упорито и настойчиво, че най-сетне се придумалъ. Замахналъ съ сабята си и отсѣкълъ главата на магарето. То тозчасъ се превърнало на красивъ князь, който рекълъ:

— Благодаря ти, драги приятелю! Ти ме избави отъ зла магия. Сега вече мога да се оженя за твоята хубава балдѣза, втората царска дѣщеря, която обичамъ отъ дълго време.

Скоро направили сватбата. И въ двореца настанала още по-голяма радостъ.

СТОРЕТЕ МИ ПЖТЬ!

Имало едно време надмененъ кметъ. Кждето ходѣлъ, все искалъ да е начело и всички въ всичко да му отстѣпватъ. Най-обичнитѣ му думи били: „Сторете ми пжть!“ Мало и голѣмо трѣбвало да му сторва пжть.

Единъ день въ селото влѣзълъ съ кола царьтъ на оная страна, преоблѣченъ като простъ пжтникъ. Насреща му се задалъ кметътъ, надутъ както винаги, и завикалъ: „Сторете ми пжть!“

Коларьтъ му далъ знакъ да се отмѣсти, но кметътъ чакалъ да му сторятъ пжть.

Царьтъ далъ заповѣдъ да спратъ колата.

Повикалъ кмета и му рекълъ:

— Азъ съмъ царьтъ. Утре ще дойдешъ въ двореца да изпитама ума ти. Ще видя дали си достоенъ да ти сторватъ пжть. Ще ти задама три въпроса и ще видя, какъ ще ми отговоришъ.

Царьтъ далъ знакъ, и колата отминала.

Замислилъ се кметътъ. Дали ще може да отговори както трѣбва на царя?

Презъ това време дошелъ при него помощникътъ му, който билъ уменъ и веселъ човѣкъ.

— Какво си се замислилъ, кмете? — попиталъ помощникътъ.

— Какъ да се не замисля! — отговорилъ кметътъ. — Преди малко оттука мина царьтъ съ колата си, преоблѣченъ като простъ пжтникъ. Азъ извикахъ на коларя да ми стори пжть. Той не отстѣпи. Азъ се изпрѣчихъ предъ колата. Царьтъ ме повика и ми заповѣда да се явя утре при него, за да ме изпита, дали съмъ достоенъ да ми сторватъ пжть. Щѣлъ да ми зададе три въпроса, за да види умно ли ще отговоря.

— Е, та какво има да му мислишъ?

— Мисля, че царьтъ може да е глупавъ, та нѣма да оцени умнитѣ ми отговори.

— Добре, да отида азъ тогава. Ще се облѣка въ твоитѣ дрехи. Пжкъ и, както казватъ мнозина, ние си поприличваме, та царьтъ нѣма

да разбере, че друго лице се явява предъ него вмѣсто кмета. Азъ не се плаша и отъ глупави въпроси. Лесно ще се сѣтя, какъ да отговоря.

Кметътъ се съгласилъ на драго сърдце.

Помощникътъ се явилъ предъ царя и рекълъ:

— Азъ дойдохъ, царю честити, да отговоря на тритѣ въпроса.

— Добре, — рекълъ царътъ, — кажи ми за колко време може да се измине пѣтя отъ изтокъ до западъ.

— За единъ день, царю честити.

— Отгдѣ знаешъ?

— Слънцето изгрѣва сутринъ отъ изтокъ и вечеръ стига на западъ. Значи, за единъ день е изминало пѣтя отъ изтокъ до западъ.

— Добре отговори, — рекълъ царътъ. — Сега ми кажи колко пари струвамъ азъ.

— Двадесетъ и деветъ сребърника.

— Защо?

— Защото Исусъ Христосъ бѣ оцененъ и продаденъ за тридесетъ сребърника. А най-добриятъ царь все трѣбва да се оцени единъ сребърникъ по-малко отъ Христа.

— И на втория въпросъ отговори добре, — казалъ царьтъ. — Остава третиятъ. Кажи ми, умни човѣче, какво мисля въ тоя мигъ!

— Ти мислишь, царю честити, че предъ тебе стои кметътъ, когото си повикалъ, но азъ съмъ неговиятъ помощникъ. Кметътъ не се осмѣли да дойде.

— Живъ и здравъ да си, помощниче! Ти си достоенъ да стоишь начело на вашето село. Отъ сега нататкъ кметътъ ще ти сторва пжть, защото си смѣлъ и уменъ. Ти ще бждешъ кметъ, а кметътъ ще ти стане помощникъ.

Още сжщия день, по царска заповѣдь, помощникътъ станалъ кметъ.

Издание:

Автор: Ранъ-Босилекъ

Заглавие: Висящи дворци

Издател: „Хемусъ“, А. Д. за книгопечатане и издателство

Град на издателя: София

Година на издаване: 1941

Тип: Приказка

Художник: В. Лазаркевичъ

Художник на илюстрациите: В. Лазаркевичъ

Адрес в Библиоман: <https://biblioman.chitanka.info/books/15851>

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.